

Motion till riksdagen

1989/90:Bo5

av Lars Werner m.fl. (vpk)

med anledning av prop. 1988/89:154 om en
ny regional statlig förvaltning

En samlad länsförvaltning med demokratisk förankring i regionen behövs!

Den nuvarande länsförvaltningen är splittrad och otidsenlig. Å ena sidan en regionalt förankrad länsstyrelse med en landshövding i spetsen – f.d. Konungens Befallningshavande. Å andra sidan centrala ämbetsverks regionala kontor ledda av smådirektörer. För allmänheten är ansvarsfördelningen oklar. Länsstyrelsen uppfattas ofta som en slags domstol.

Vpk välkomnar regeringens förslag och stöder det i väsentliga avseenden. Vi ser det som ett gott steg på vägen mot verklig länsdemokrati. Ett logiskt nästa steg är att landshövdingeämbetet avskaffas i sin nuvarande tappning. Landstingen kan då välja styrelseordförande och regeringen utse den verkställande chefen.

Den föreslagna möjligheten att öppna lokalkontor bör uppmuntras.

Alla nämndledamöter bör väljas av landstinget

Det ökande förtroendemannainflytandet är en viktig del av reformen. Därför stödjer vi obligatoriet med de fem 11-mannanämnderna. I Stockholms och Gotlands län föreslår vi dock andra lösningar. Och vi finner det viktigt att länsstyrelserna själva får möjlighet att inrätta de ytterligare nämnder de finner motiverade. Alla nämndledamöter bör dock i enlighet med utredningens förslag väljas av landstinget. Enligt vår uppfattning gäller det även nämndernas ordförande. För att betona de förtroendevaldas ökade betydelse i de nya länsstyrelserna föreslår vi också att styrelse- och nämndledamöternas initiativrätt skrivs in i en ny länsstyrelseinstruktion.

Kommunikationsnämnden – en viktig nyhet

Vi vill särskilt framhålla den betydelse en ny kommunikationsnämnd kan få för utveckling och samordning av alla slag av kommunikationer i ett län. Hittills har vägförvaltningen fått agera och bestämma alldeles för självständigt. Länsstyrelserna måste också förstärkas på tjänstemannasidan med experter på trafikfrågor i vid bemärkelse. Samarbetet med miljö- och planeringsnämnden och länstrafiken blir särskilt betydelsefullt. Vägförvaltningen kan bantas och koncentrera sig på att bygga och underhålla vägar.

Länsstyrelsen måste också ta hand om lantmäteriet

Mot. 1989/90

Bo5

Ansvarsfördelningen vad gäller lantmäterifrågorna är helt obegriplig för alla som inte är lantmätare. Regeringen gör inget försök att lösa detta problem i propositionen. Vi anser att den nya länsstyrelsen bör innefatta länets lantmäterier och fastighetsregistrering i sin helhet.

Stockholms och Gotlands län kräver särlösningar

Stockholms län och Gotlands län har så speciella förutsättningar att särlösningar föreslås för dessa län.

I Stockholms län har landstingsanknutna nämnder ett samordningsansvar vad gäller regionalpolitik, fysisk planering och kommunikationer. Ansvarsfördelningen mellan landsting och länsstyrelse är oklar och dubbelarbete förekommer. Gotlands län omfattar endast en kommun och samordningen torde vara förhållandevis enkel att åstadkomma.

Vi föreslår att Stockholms och Gotlands län undantas från nämndobligatoriet. För Stockholms läns del bör regeringen återkomma med ett nytt förslag till nämndorganisation efter det att storstadskommitténs förslag har remissbehandlats. En lämplig inriktning torde då vara att låta åtminstone planerings- och kommunikationsfrågorna handhas av landstingets regionplane- och trafiknämnd.

Genomförande

Vi vill slutligen betona vikten av att reformen innebär en totalförnyelse av länsförvaltningen. Alla chanser måste tas för att förverkliga personalutvecklingsåtgärder, jämställdhet och en progressiv personalpolitik vid genomförandet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att alla nämndledamöter bör väljas av landstinget,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att nämndernas ordförande bör väljas av landstinget,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att nämnd- och styrelseledamöter bör få initiativrätt och att detta skrivs in i en ny länsstyrelseinstruktion,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om kommunikationsnämnd/vägförvaltning,
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om lantmäteriet,
6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Stockholms län och Gotlands län.

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om genomförandet.

Mot. 1989/90
Bo5

Stockholm den 4 oktober 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Jan Strömdahl (vpk)